

## ДИРЕКТИВА 80/154/ЕИО НА СЪВЕТА

от 21 януари 1980 година

**за взаимното признаване на дипломи, свидетелства и други удостоверения за професионална квалификация „акушерка”, включваща мерки за улесняване на действителното упражняване на правото на установяване и свободно предоставяне на услуги**

СЪВЕТАТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално членове 49, 57 и 66,

като взе предвид предложението на Комисията<sup>1</sup>,

като взе предвид становището на Европейския парламент<sup>2</sup>,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет<sup>3</sup>,

като има предвид, че съгласно Договора, след приключване на преходния период не се допуска каквото и да е дискриминационно третиране основано на националността в областта на установяването и предоставянето на услуги; като има предвид, че така осъщественият принцип на национално третиране се прилага по-специално за издаването на евентуално изисквано разрешение за достъп до акушерските дейности, както и за регистрирането или членството в професионални организации или сдружения;

като има предвид, че все пак е уместно да се предвидят разпоредби за улесняване на действителното упражняване на правото на установяване и свободно предоставяне на услуги от акушерките;

като има предвид, че по силата на Договора, държавите-членки се задължават да не оказват никакво съдействие, чието естество би накърнило условията на установяване;

като има предвид, че член 57, параграф 1 от Договора предвижда приемането на директиви за взаимното признаване на дипломи, свидетелства и други удостоверения за професионална квалификация;

като има предвид, че е целесъобразно, освен взаимното признаване на дипломите, да се предвиди и съгласуване на образователните изисквания за придобиване на професионална квалификация „акушерка”; като има предвид, че това координиране е предмет на директива 80/155/ЕИО<sup>4</sup>;

---

<sup>1</sup> ОВ С 18, 12.2.1970 г., стр. 1.

<sup>2</sup> ОВ С 101, 4.8.1970 г., стр. 26

<sup>3</sup> ОВ С 146, 11.12.1970 г., стр. 17

<sup>4</sup> Вж. стр. 8 от настоящия *Официален вестник*.

като има предвид, че придобиването на диплома за акушерка представлява законово изискване в държавите-членки за достъп до акушерската професия и упражняването ѝ;

като има предвид, че по отношение на използването на придобитата образователно-квалификационна степен, предвид факта, че една директива за взаимно признаване на дипломите не включва непременно формално приравняване на степените, за които се отнасят тези дипломи, следва да се разреши използването на тази степен само на езика на държавата-членка по произход или от която идва лицето;

като има предвид, че за улесняване прилагането на настоящата директива от националните администрации, държавите-членки могат да изискат лицата, за които тя се отнася и които отговарят на поставените в нея изисквания за образование, да представят, заедно с документа за професионална квалификация, и свидетелство от компетентните власти на страната по произход или от която идва лицето, удостоверяващо, че тези документи са посочените в настоящата директива;

като има предвид, че в случай на предоставяне на услуги, изискването за регистриране или членство в професионални организации или сдружения, свързано с трайния и постоянен характер на дейността, извършвана в приемащата страна, безспорно би представлявало неудобство за предоставящия услугите поради временния характер на неговата дейност; като има предвид, че следва това изискване да отпадне; като има предвид, че в този случай е целесъобразно да се осигури контрол върху професионалната дисциплина, което е от компетенцията на тези професионални организации или сдружения; като има предвид, че за тази цел и ако член 62 от Договора не предвижда друго, следва да се предвиди възможността лицето да се задължи да уведоми за предоставянето на услугите компетентния орган в приемащата държава-членка;

като има предвид, че с оглед на изискванията за нравственост и почтеност следва да се направи разграничение по отношение на първоначалния достъп до професията от една страна и упражняването ѝ, от друга;

като има предвид, че с оглед дейността на акушерките като заети лица, Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 за свободното на движение на работници в Общността<sup>5</sup> не съдържа специални разпоредби за професиите, нормативно уредени по отношение на нравствеността и почтеността, професионалната дисциплина и използването на професионалната квалификация; като има предвид, че според държавите-членки тази нормативна уредба е или може да бъде приложима както за заетите лица, така и за лицата на свободна практика; като има предвид, че във всички държави-членки за акушерските дейности се изисква диплома, удостоверение или друго свидетелство за професионална квалификация „акушерка”; като има предвид, че тази професия се упражнява както от лица на свободна практика, така и от заети лица или от едно и също лице последователно и в двете качества по време на цялостната му професионалната дейност като има предвид, че за да се улесни напълно свободното движение на тези специалисти на територията на Общността,

---

<sup>5</sup> ОВ L 257, 19.10.1968 г., стр. 2.

следователно е необходимо прилагането на настоящата директива да обхване и акушерките, работещи като заети лица,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

## ГЛАВА I

### ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

#### *Член 1*

Настоящата директива се прилага за акушерските дейности, така както са определени във всяка една държава-членка, без да се нарушават разпоредбите на член 4 от Директива 80/155/ЕИО, упражнявани под професионални наименования, както следва:

във Федерална република Германия:

„Hebamme”,

във Белгия:

„*accoucheuse*”/”*vroedvrouw*”,

в Дания:

„*jordemoder*”,

във Франция:

„*sage-femme*”,

в Ирландия:

„*midwife*”,

в Италия

„*ostetrica*”,

в Люксембург:

„*sage-femme*”,

в Нидерландия:

„*verloskundige*”,

в Обединеното кралство:

„midwife”.

## ГЛАВА II

### ДИПЛОМИ, СВИДЕТЕЛСТВА И ДРУГИ УДОСТОВЕРЕНИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ „АКУШЕРКА”

#### Член 2

1. Всяка държава-членка признава издадените на гражданите на държавите-членки от другите държави-членки дипломи, свидетелства и други удостоверения за професионална квалификация, изброени в член 3 по-долу, в съответствие с разпоредбите на член 1, параграф 1, 3 и 4 от Директива 80/155/ЕИО и отговарящи на едно от следните условия:
  - завършено образование при редовна форма на обучение за придобиване на професионална квалификация „акушерка” с период на обучение не по-малък от три години:  
за което се изисква диплома, свидетелство или друг документ за образование, който дава право да се продължи образованието в университет или висше учебно заведение или, ако случаят не е такъв, който да гарантира равностойно ниво на образование,
  - или е последвано от професионален стаж, за който е издаден атестат, посочен в член 4 от настоящата директива,
  - завършено образование при редовна форма на обучение за придобиване на професионална квалификация „акушерка” с период на обучение не по-малък от две години или 3600 учебни часа, за което се изисква диплома, свидетелство или друго удостоверение за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил”, посочено в член 3 от Директива 77/452/ЕИО<sup>1</sup>;
  - завършено образование при редовна форма на обучение за придобиване на професионална квалификация „акушерка” с период на обучение не по-малък от осемнадесет месеца или 3000 учебни часа, за което се изисква диплома, свидетелство или друго удостоверение за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил”, посочено в член 3 от Директива 77/452/ЕИО и последвано от професионален стаж, за който е издаден атестат, посочен в член 4 от настоящата директива;
2. По отношение на достъпа и упражняването на дейностите на акушерките като лица на свободна практика, всяка държава-членка, на своя територия, придава на признатите от нея дипломи, свидетелства и други удостоверения за професионална квалификация, същата сила както и на издаваните от нея.

#### Член 3

---

<sup>1</sup> OBL 176, 15.7.1977 г., стр. 1.

Посочените в член 2 дипломи, свидетелства и други удостоверения за професионална квалификация са, както следва :

а) във Федерална република Германия:

- „Hebammenprüfungszeugnis” - документ, издаден от назначена от държавата изпитна комисия,
- удостоверения от компетентните власти във Федерална република Германия, утвърждаващи приравняването на документите за образование, издадени след 8 май 1945 г. от компетентните власти в Германската демократична република с изброените при първото тире документи за образование;

б) във Белгия:

„*diplôme d'accoucheuse*”/”*vroedvrouwdiploma*”- диплома, издадена от държавно или от акредитирано от държавата учебно заведение или от централната комисия;

в) в Дания:

„*bevis for bestået jordemodereksamen*” - документ, издаден от „*Danmarks jordemoderskole*”;

г) във Франция:

„*diplôme de sage-femme*” - диплома, издадена от държавата;

д) в Ирландия:

„*certificate in Midwifery*” - свидетелство, издадено от „*An Bord Altranais*”;

е) в Италия:

„*diploma d'ostetrica*” - диплома, издадена от акредитирано от държавата учебно заведение;

ж) в Люксембург:

„*diplôme de sage-femme*” - диплома, издадена от Министъра на здравеопазването по решение на комисията;

з) в Нидерландия:

„*vroedvrouwdiploma*” - диплома, издадена от назначена от държавата изпитна комисия;

и) в Обединеното кралство:

„*certificate of admission to the Roll of Midwives*” - свидетелство, издадено в Англия или в Уелс от „*Central Midwives Board for England and Wales*”, в Шотландия от

„Central Midwives Board for Scotland” и в Северна Ирландия от „Northern Ireland Council for Nurses and Midwives”.

#### Член 4

Предвиденият в член 2 атестат се издава от компетентните властив държавата-членка по произход или от която идва лицето. Той удостоверява, че след придобиване на диплома за акушерка, лицето е упражнявало по задоволителен начин в болница или специализирано акредитирано здравно заведение всички дейности на акушерската професия за следните периоди:

- две години за случая, предвиден в член 2, параграф 1, първо тире, второ подтире,
- една година за случая, предвиден в член 2, параграф 1, трето тире.

### ГЛАВА III

#### ПРИДОБИТИ ПРАВА

#### Член 5

1. Всяка държава-членка приема като достатъчно доказателство, по отношение на гражданите на държавите-членки, чиито дипломи, свидетелства и други удостоверения за професионална квалификация не отговарят на съвкупността от минимални изисквания за образование, предвидени в член 1 от Директива 80/155/ЕИО, дипломите, свидетелствата и другите удостоверения за професионална квалификация „акушерка”, издадени от тези държави-членки не по-късно от шест години от обявяването на настоящата директива, придружени от удостоверение, издадено в уверение на това, че тези граждани действително и законно са извършвали съответната дейност в продължение на не по-малко от три години през петте години, предхождащи издаването на удостоверението.
2. Всяка държава-членка приема като достатъчно доказателство, по отношение на гражданите на държавите-членки, чиито дипломи, свидетелства и други удостоверения за професионална квалификация не отговарят на съвкупността от минимални образователни изисквания, предвидени в член 1 от Директива 80/155/ЕИО, но които по силата на член 2 от настоящата директива следва да се признават само, ако са придружени от атестата за професионален стаж, посочен в член 4, дипломите, свидетелствата и другите удостоверения за професионална квалификация „акушерка”, издадени от тези държави-членки преди прилагането на настоящата директива, придружени от удостоверение, издадено в уверение на това, че тези граждани действително и законно са извършвали съответната дейност в продължение на не по-малко от две години през петте години, предшествали издаването на удостоверението.

### ГЛАВА IV

## ИЗПОЛЗВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН

### Член 6

1. Без да се нарушава член 15, приемащите държави-членки се грижат за признаване правото на гражданите на държавите-членки, отговарящи на условията, предвидени в член 2 и 5, да използват законно придобитата от тях образователно-квалификационна степен, доколкото тя не съвпада с професионалната им квалификация и евентуално, съкратената форма на тази степен, възприета в държавата-членка по произход или от която идва лицето, на езика на тази държава. Приемащите държави-членки могат да изискат тази образователно-квалификационна степен да бъде последвана от името и мястото на учебното заведение или комисията, които са издали документ за нея.
2. Когато образователно-квалификационната степен на държавата-членка по произход или от която идва лицето може да бъде сбъркана в приемащата държава-членка със степен, за която в тази държава се изисква допълнително образование, което лицето не е придобило, приемащата държава-членка може да изиска лицето да използва образователно-квалификационната степен, придобита в държавата-членка по произход или от която то идва в подходяща форма, посочена от приемащата държава-членка.

## ГЛАВА V

### РАЗПОРЕДБИ ЗА УЛЕСНЯВАНЕ ДЕЙСТВИТЕЛНОТО УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРАВОТО НА УСТАНОВЯВАНЕ И СВОБОДНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ ОТ АКУШЕРКИТЕ

#### A. Специални разпоредби за правото на установяване

### Член 7

1. Приемащата държава-членка, която, за първоначален достъп до една от дейностите, посочени в член 1, изисква от своите граждани доказателство за нравственост или почтеност, приема като достатъчно доказателство по отношение на гражданите на другите държави-членки удостоверение, издадено от компетентния орган в държавата-членка по произход или от която идва лицето, в уверение на това, че са изпълнени изискванията за нравственост и почтеност относно достъпа до съответната дейност, в сила в тази държава-членка.
2. Когато държава-членка по произход или от която идва лицето не изисква доказателство за нравственост или почтеност за първоначален достъп до съответната дейност, приемащата държава-членка може да изиска от гражданите на държавата-членка по произход или от която те идват, свидетелство за съдимост или, при липса на такова, равносилен документ, издаден от компетентния орган на държавата-членка по произход или от която идва лицето.
3. Приемащата държава-членка може, ако разполага със сериозни и конкретни факти, настъпили преди установяването на заинтересованото лице в тази държава

извън нейната територия и които биха могли да имат на нейна територия последствия за достъпа до съответната дейност, да уведоми за това държавата-членка по произход или от която идва лицето.

Държавата-членка по произход или от която идва лицето проверява достоверността на фактите, доколкото те биха имали в тази държава-членка последствия за достъпа до съответната дейност. Властите на тази държава сами вземат решение за естеството и обхвата на разследванията, които трябва да се предприемат и съобщават на приемащата държава-членка произтичащите от това последствия по отношение на издадените от тях удостоверения или документи.

4. Държавите-членки гарантират тайната на предадената информация.

#### *Член 8*

1. Когато в приемащата държава-членка са в сила закони, подзакони и административни разпоредби относно изискванията за нравственост или почтеност, включително и разпоредби, предвиждащи дисциплинарни наказания при груба професионална грешка или наказателна присъда, свързани с упражняване на някоя от дейностите, посочени в член 1, държавата-членка по произход или от която идва лицето предава на приемащата държава-членка необходимата информация, свързана с мерките или наказанията от професионален или административен характер, наложени на заинтересованото лице, както и за наказателните санкции относно упражняването на професията в държавата-членка по произход или от която идва лицето.

2. Приемащата държава-членка може, ако разполага със сериозни и конкретни факти, настъпили преди установяването на заинтересованото лице в тази държава, извън нейната територия и които могат да имат на нейна територия последици за упражняване на съответната дейност, да уведоми за това държавата-членка по произход или от която идва лицето.

Държавата-членка по произход или от която идва лицето проверява достоверността на фактите, доколкото те биха имали в тази държава-членка последствия за упражняването на съответната дейност. Властите на тази държава сами вземат решение за естеството и обхвата на разследванията, които трябва да се предприемат и съобщават на приемащата държава-членка произтичащите от това последствия по отношение на информацията, която са предали по силата на параграф 1.

3. Държавите-членки гарантират тайната на предадената информация.

#### *Член 9*

Когато приемащата държава-членка изисква от гражданите си, за достъп до някоя от дейностите, изброени в член 1 или за упражняването ѝ, документ за физическото или психическото здравословно състояние, тази държава приема като достатъчно в това отношение представянето на документа, изискван в държавата-членка по произход или от която идва лицето.

Когато държавата-членка по произход или от която идва лицето не изисква такъв документ за достъп до съответната дейност или за упражняването ѝ, приемащата държава-членка приема от гражданите на държавата-членка по произход или от която те идват удостоверение, издадено от компетентния орган в тази държава, съответстващо на удостоверенията на приемащата държава-членка.

#### *Член 10*

Посочените в членове 7, 8 и 9 документи не могат да бъдат представяни по-късно от три месеца от датата на издаването им.

#### *Член 11*

1. Процедурата за разрешаване достъпа на лицето до една от дейностите, посочени в член 1, съгласно членове 7, 8 и 9, трябва да приключи в най-кратки срокове и не по-късно от три месеца след представяне на всички необходими документи от заинтересованото лице, без да се променят сроковете, произтичащи от евентуално обжалване след приключване на тази процедура.

2. В случаите, посочени в член 7, параграф 3 и член 8, параграф 2, молбата за преразглеждане прекратява посочения в параграф 1 срок.

Консултираната държава-членка трябва да изпрати своя отговор в тримесечен срок.

Приемащата държава-членка дава ход на посочената в параграф 1 процедура веднага след получаване на отговора или при изтичане на срока.

#### *Член 12*

Когато приемащата държава-членка изисква от гражданите си полагане на клетва или официална декларация за достъп до някоя от медицинските дейности или за упражняването ѝ и в случай, че формулировката на тази клетва или декларация не може да се използва от гражданите на другите държави-членки, приемащата държава-членка следи на заинтересованите лица да бъде предложена подходяща и равностойна формулировка.

Б. Специални разпоредби за извършването на услуги

#### *Член 13*

1. Когато държава-членка изисква от гражданите си за достъпа или за упражняването на дейностите, посочени в член 1, разрешително, регистрация или членство в професионална организация или сдружение, тази държава-членка освобождава от това изискване гражданите на държавите-членки в случай на предоставяне на услуги.

Заинтересованото лице предоставя услуги със същите права и задължения както и гражданите на приемащата държава-членка; в частност то е подчинено на

дисциплинарни разпоредби от професионален или административен характер, които се прилагат в тази държава-членка.

Когато приемащата държава-членка предприема мярка съгласно алинея 2 или разполага с факти, противоречащи на тези разпоредби, тя незабавно уведомява държавата-членка, в която се е установило лицето.

2. Приемащата държава-членка може да изиска лицето предварително да заяви на компетентните власти предоставянето на услуги от негова страна, в случай, че предоставянето на тези услуги налага временното му пребиваване на нейна територия.

При спешни обстоятелства, това заявление може да бъде направено в най-кратък срок след предоставянето на услугите.

Когато приемащата държава-членка предприема мярка в приложение на алинея 2 или разполага с факти, противоречащи на тези разпоредби, тя незабавно уведомява държавата-членка, в която се е установило лицето.

3. По силата на параграф 1 и 2, приемащата държава-членка може да изиска от лицето един или повече документи, съдържащи следната информация:

- заявлението, посочено в параграф 2,
  - удостоверение, че лицето законно упражнява съответните дейности в държавата-членка, в която се е установило,
  - удостоверение, че лицето притежава посочените в настоящата директива дипломи, свидетелства или други удостоверения, изисквани за предоставянето на съответните услуги.
4. Документите, предвидени в параграф 3, не могат да бъдат представяни по-късно от дванадесет месеца от датата на издаването им.
5. Когато държава-членка лишава изцяло или частично, временно или окончателно, свой гражданин или гражданин на друга държава-членка, установен на нейна територия от правото да упражнява някоя от дейностите, посочени в член 1, тя прави необходимото, за временното или окончателно, в зависимост от случая, отнемане на удостоверението, посочено в параграф 3, второ тире.

#### *Член 14*

Когато в приемащата държава-членка, за уреждане на плащанията с осигурителен орган, вследствие на дейности, извършени в полза на осигурени лица, се изисква регистриране в осигурителен орган, тази държава-членка, в случай на предоставяне на услуги, налагащи командироване на друго място на лицето, предоставящо услугите, освобождава от това изискване гражданите на държавите-членки, установени в друга държава-членка.

Независимо от това, лицето, предоставящо услугите, уведомява този орган предварително или, при спешни обстоятелства, впоследствие, за извършването на услугите.

В. Общи разпоредби за правото на установяване и свободното предоставяне на услуги

#### *Член 15*

Когато в приемащата държава-членка използването на професионалната квалификация, отнасяща се до някоя от дейностите, посочени в член 1, е нормативно уредено, гражданите на другите държави-членки, които отговарят на изискванията, предвидени в член 2 и член 5 използват професионалната квалификация, възприета в приемащата държава-членка и отговаряща на изискванията за образование в тази държава, и си служат със съкратената ѝ формулировка.

#### *Член 16*

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, позволяващи на заинтересованите лица да бъдат информирани за разпоредбите на здравното и социалното законодателство, както и при необходимост за деонтологичните изисквания в приемащата държава-членка.

За тази цел те могат да създават информационни служби, към които заинтересованите лица могат да се обръщат за необходимата им информация. В случай на установяване, приемащите държави-членки могат да задължат заинтересованите лица да установят контакт с тези служби.

2. Държавите-членки могат да създават визираните в параграф 1 служби към компетентни власти и органи, които те посочват в срока, предвиден в член 20, параграф 1.

3. Държавите-членки правят необходимото, заинтересованите лица да придобият при нужда, в техен интерес и в интерес на техните пациенти, необходимите езикови познания за упражняване на професията им в приемащата държава-членка.

### ГЛАВА VI

#### ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

#### *Член 17*

В случай на основателни съмнения приемащата държава-членка може да изиска от компетентните власти на друга държава-членка потвърждение за достоверността на дипломите, свидетелствата и другите удостоверения, издадени в тази друга държава-членка и посочени в глави от II и III, както и потвърждение на факта, че заинтересованото лице отговаря на всички изисквания за образование, предвидени в Директива 80/155/ЕИО.

### *Член 18*

Държавите-членки, в предвидения в член 20, параграф 1 срок, определят властите и органите, упълномощени да издават или приемат дипломи, свидетелства и други удостоверения за професионална квалификация, както и документите или сведенията, посочени в настоящата директива и незабавно уведомяват за това другите държави-членки и Комисията.

### *Член 19*

Настоящата директива се прилага също за гражданите на държавите-членки, които съгласно Регламент (ЕИО) № 1612/68, упражняват или ще упражняват като заети лица една от посочените в член 1 дейности.

### *Член 20*

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да приведат законодателството си в съответствие с настоящата директива в срок от три години от уведомяването и незабавно информират за това Комисията.
2. Държавите-членки предоставят на Комисията текста на основните разпоредби от вътрешното право, които приемат в областта на материята, обхваната от настоящата директива.

### *Член 21*

В случай, че при прилагането на настоящата директива възникнат значителни затруднения в някои области за някоя държава-членка, Комисията разглежда тези затруднения съвместно с тази държава и взема предвид становището на Комитета на висшите служители от здравеопазването, създаден с Решение 75/365/ЕИО<sup>1</sup>, последно изменение с Решение 78/689/ЕИО<sup>2</sup>.

При необходимост, Комисията внася в Съвета подходящи предложения.

### *Член 22*

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 21 януари 1980 година

*За Съвета:*

*Председател*

**G. MARCORA**

---

<sup>1</sup> ОВ L 167, 30.6.1975 г., стр.19

<sup>2</sup> Вж. Стр.15 от настоящия *Официален вестник*.